

Efterat der derimod, som ovenfor bemærket, i den lærde Skoles Forhold til Realskolen i den senere Tid er indtraadt den væsentlige Forandring, at den lærde Skole indtil et vist Punct har optaget Realskolens Opgave under sin, og saaledes Forskellen mellem disse to Arter af Skoler er bleven mindre skarp og omfattende, og navnlig med Hensyn til de to laveste Classer aldeles er forsvunden, ligger det nærmest og maa ansees for det Retteste at forfølge denne Retning, og da ad den Vej, der er antydet i den ovennævnte Kongelige Resolution af 14de Februar 1838, og som allerede for Sorø Skole og de større Privatskoler i Hovedstaden er betraadt, at benytte det Apparat af Kræfter, som de lærde Skoler frembyde til at oprette en særskilt Realunderviisning ved disse paa de Steder, hvor Trangen dertil er forhaanden, og hvor det af den Aarsag tør ventes, at en saadan Underviisning vil trives og stifte Nytte efter Hensigten. At der er Trang til offentlige Realskoler i Provindserne er almindeligen erkjendt; paa de fleste Steder udenfor Hovedstaden friste de private Realskoler, som ere henvisse til egne Kræfter, en usikker Tilværelse og kunne ikke have sig til noget tilfredsstillende Standpunkt, hvilket væsentligt maa tilskrives Mangel paa pecuniære Hjælpemidler til at skaffe sig gode og tilstrækkelige Lærere. I Almindelighed modtage de lærde Skoler i Provindserne et ikke lidet Antal Disciple fra By og Omegn, som ikke ere bestemte for den studerende Bane, men i de lærde Skoler søge en bedre almindelig Dannelse for Livet end den, der udenfor disse Skoler var at faae, og de Disciple, om hvilke Skolen, efterat have prøvet deres Evner, erklærer, at de ikke egne sig for Studeringer, forandre sædvanligviis ikke Skole, men vedblive ofte at frequentere den lærde Skole, indtil Forældrene finde en anden passende Vej for dem. Imidlertid maa det indrømmes, at den Underviisning, der nu i de lærde Skoler kan gives disse Disciple, ikke med Hensyn til dem kan være aldeles tilfredsstillende, da den er indrettet efter en for et andet Maal beregnet Plan og danner en Deel af en Underviisning, hvori disse Disciple iøvrigt ikke deels

tage, og det vil neppe være tvivlsomt, at mange flere ville benytte de lærde Skoler, naar de erholde en hensigtsmæssigere Indretning i denne Henseende.

Den væsentligste Betænkelighed, der maaskee kunde reises imod Oprettelsen af Realclasser ved de lærde Skoler, tørde ligge deri, at de kunde besvære og nedtrykke disse Skolers Hovedunderviisning ved at stille de studerende Disciple et i det ringeste tilsyneladende lettere Lærecursus for Die, og til dem at foie et Antal af mindre livligt arbejdende Meddisciple. Men denne Fare, der virkelig maatte finde Sted ved de saakaldte ikke-studerende Disciple i de studerende Classer, vil efter al Rimelighed falde bort ved Indretningen af en Realunderviisning, der stiller saa alvorlige Krav til Disciplene, som disse efter deres Evner kunne tilfredsstille, ja omvendt tør det endog ventes, at ved de Skoler, hvor der for Tiden findes et ikke ringe Antal ikke-studerende Disciple, vil Underviisningen i selve de studerende Classer blive livligere og gaae raskere frem, naar disse blive befriede for mange Disciple, som enten fra Begyndelsen af slet ikke ere bestemte til at studere, eller hvilke Forældrene have opgivet at lade studere, men lade vedblive at gaae i Skolen til efter Confirmationen, hvilke Disciple hidtil paa mange Maader have tynget paa de studerende Classer.

At den behørigte Omsorg for Realclasserne og de deri værende Disciples særegne Tarskulde blive uoverkommelig for Rector, er neppe at befrygte, naar han til at dele denne Byrde benytter de Kræfter, han vil finde i det talrigere og mere flerstidige Lærpersonale, som Indførelsen af særskilt Realunderviisning ved de paagældende Skoler vil træde ansat.

Til disse Omstændigheder, der tale for at knytte særlige Realclasser til den lærde Skole, kommer endnu den, at Foranstaltningerne fra det Offentliges Side i denne Retning derved ville kunne træffes paa den mindst bekostelige Maade; thi, naar det hele Realunderviisningscursus beregnes for dem, der aldeles regelmæssigt tilbagelægge det, fra det 10de til det 15de Aars Alder, og Underviisningen i de to første Aar kan gives i den lærde Skoles for Real-